

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3182/2015. (IX. 23.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.638.881/2014/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.638.881/2014/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Indítványukban előadták, hogy keresetet indítottak a Budapesti II-III. Kerületi Bíróság előtt az iránt, hogy az I. rendű alperest a bíróság kötelezze 547 389 Ft és kamatai megfizetésére, a II-IX. rendű alpereseket pedig kötelezze tűrésre. A perbeli tényállás szerint az indítványozók tulajdonában álló ingatlant is magában foglaló társasházba az indítványozók finanszírozásával 1997. évben gázvezetékét létesítettek, korábban az ingatlanban vezetékes gázellátás nem volt. A vezeték a társasház közös tulajdonú földjében, illetve közös tulajdonú főfalában helyezték el oly módon, hogy az indítványozók által használt lakásba a gázvezeték a gázórától továbbvezették. Az I. rendű alperes 2007-ben vásárolt meg a társasházban egy másik tulajdoni illetőséget, melybe be kívánta vezetetni a vezetékes gázt. Ebből a célból tárgyalásokat folytatott az indítványozókkal, akik a gázvezetékre való rácsatlakozásért ellenszolgáltatásra tartottak igényt. A felek között végül az ellenszolgáltatás tárgyában megállapodás nem született, az indítványozók az I. rendű alperesnek a gázvezetékre való rákötéséhez nem járultak hozzá. Ennek ellenére 2011-ben az I. rendű alperes rácsatlakozott a felperesek által korábban finanszírozott gázvezetékre, és lakrészébe a vezetékes gázt bevezettette. Térítést azonban az indítványozóknak nem fizetett. Az indítványozók elsődlegesen tartozás-elismerés, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás címén kérték kötelezni az I. rendű alperest.

Az elsőfokú bíróság a tartozás-elismerésre alapított kereseti kérelmet nem tartotta megalapozottnak, jogalap nélküli gazdagodás címén azonban megítélt 458 059 Ft-ot, amellyel az I. rendű alperes lakrészének értéke – a szakértői vélemény által bizonyítottan – növekedett, s amivel így az I. rendű alperes jogalap nélkül gazdagodott.

- [3] Az elsőfokú ítélettel szemben az I. rendű alperes által benyújtott fellebbezés alapján eljáró Fővárosi Törvényszék az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a keresetet elutasította. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de a jogalap nélküli gazdagodás szabályait tévesen értelmezte. Rögzítette, hogy nem volt vitatott, hogy a felperesek a gázvezetéket – amelyeket a társasházi közös tulajdonú részekbe építettek be – a perbeli ingatlanba 1997-ben vezették be, a gazdagodás a beruházás befejezésével megtörtént. Az I. rendű alperes az ingatlanát 10 évvel később vásárolta oly módon, hogy a gázvezeték az ingatlanban akkor már kiépítésre került. A gerincvezeték kiépítésével az arra való csatlakozás lehetősége az I. rendű alperes tulajdonszerzésekor megvolt, azt az eladónak (VIII. rendű alperes) fizetett vételárban figyelembe vették, a szerződő felek ennek ellenértékét beépítették. Az I. rendű alperes ezért a felperesek rovására nem jutott vagyoni előnyhöz.
- [4] Az indítványozók szerint a jogerős ítélet sérti a tisztességes eljáráshoz való jogukat, mert a másodfokú ítélet fent idézett megállapításai egyedül a másodfokú tárgyaláson hangzottak el az I. rendű alperes részéről, korábban nem. A bíróság semmilyen módon nem győződött meg a tényállítás valóságáról, az indítványozókat nem hívta fel e tényállítás elismerésére vagy cáfolatára. A másodfokú bíróság indokolásában tehát valótlant állított. Ennek kapcsán a polgári perrendtartás több rendelkezésének a megsértését is állították. Az I. rendű alperes tényállítása valóságtartalmának vizsgálatát a másodfokú bíróság elmulasztotta, és nem tette lehetővé az indítványozóknak, hogy perbeli jogaikat gyakorolják, ezáltal megsértette az indítványozók tisztességes eljáráshoz való jogát.
- [5] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban vizsgálta meg az alkotmányjogi panaszt. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

- [6] A feltételek vizsgálata alapján az Alkotmánybíróság arra az eredményre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert – az alább kifejtett indokok miatt – nem felel meg az Abtv. 29. §-ában támasztott követelménynek. Az Abtv. ezen rendelkezése értelmében az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [7] Az indítványozók állítása szerint a másodfokú bíróság azzal sértette meg a tisztességes eljáráshoz való jogukat, hogy olyan tényállásra alapította döntését, amely az elsőfokú eljárásban nem merült fel, és amellyel kapcsolatban a bíróság nem hívta fel az indítványozókat nyilatkozataik megtételére.
- [8] A támadott ítéletből ugyanakkor megállapítható, hogy a másodfokú bíróság az első fokon felállított tényállást helyesnek találta, egyedül jogértelmezési kérdésben tartotta tévesnek az elsőfokú ítéletet. Az indítványozók által kifogásolt „nóvum” valójában az elsőfokú eljárásban megállapított tényállásból következett. A másodfokú bíróság tehát az elsőfokú bíróságtól eltérően értelmezte és alkalmazta a jogszabályt az első fokon feltárt tényekre. Arra jutott, hogy az értéknövekedés (a gazdagodás, mely a gerincvezetékre való rácsatlakozás lehetőségében állt) 1997-ben, a gázvezeték indítványozók általi kiépítésével megtörtént, szemben az elsőfokú bíróság következtetésével, mely szerint a gazdagodás 2011-ben következett be azzal, hogy az I. rendű alperes ténylegesen rácsatlakozott a gázvezetékre. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a gázvezeték a társasházi közös tulajdon részét képezi, és ezt a másodfokú bíróság sem találta helytelennek. Az I. rendű alperes tehát már értéknövekedett lakást vett, így az indítványozók rovására nem gazdagodott.
- [9] Az indítványozók maguk is előadták, hogy a másodfokú eljárás folyamán az I. rendű alperes hivatkozott a kifogásolt „tényállításra”. Azzal kapcsolatos indokokat azonban nem hoztak fel alkotmányjogi panaszukban, hogy miért és miként voltak elzárva attól, hogy ezt akár elismerjék, akár cáfolják, illetve arra vonatkozó nyilatkozatukat megtegyék.
- [10] Az Alkotmánybíróság már többször hangsúlyozta, hogy „a tényállás feltárása, a bizonyítékok mérlegelése és ennek alapján a következtetések levonása a rendes bíróságok feladata, amely önmagában alkotmányossági kérdést nem vet fel”. {3250/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [11]; 3239/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [14], 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [16]} A töretlen gyakorlat szerint az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés,

Indokolás [4]; 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 3060/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [25]}. A polgári perrendtartás egyes szabályainak megsértése nem vezet szükségképpen a tisztességes eljáráshoz való jog sérelméhez miként az sem, ha az anyagi jogszabályokat a bíróságok esetleg tévesen (az indítványozótól eltérően) értelmezik és alkalmazzák. Felmerülhetett volna az alaptörvény-ellenesség, ha az indítványozókat a másodfokú bíróság valóban elzárta volna nyilatkozataik megtételétől. Ezt alátámasztó érveket azonban a panaszosok nem adtak elő. A perben jogi képviselővel eljáró indítványozók nyilatkozattételre való külön bírósági felhívásának elmulasztása ilyenek nem tekinthető.

- [11] A fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panasz sem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, azért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2015. szeptember 15.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., *Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/895/2015.

